

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 342/2026-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

[REDACTED] zastúpenej Mgr. Jakubom Andreánskym, PhD., advokátom, Vilová 6, Bratislava, proti rozsudkom Mestského súdu Bratislava I sp. zn. 1T/12/2024 z 18. júna 2025 a Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2To/108/2025 z 19. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. mája 2026 namieta porušenie čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ďalej čl. 8 ods. 1 a 2, čl. 36 ods. 1 a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a tiež čl. 5 ods. 1 písm. a), čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom mestského súdu sp. zn. 1T/12/2024 z 18. júna 2025 (ďalej len „prvostupňový rozsudok“) a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2To/108/2025 z 19. februára 2026 (ďalej len „druhostupňový rozsudok“). V ústavnej sťažnosti žiada ústavný súd, aby konštatoval porušenie označených článkov ústavy, listiny a dohovoru prvostupňovým rozsudkom mestského súdu a druhostupňovým rozsudkom krajského súdu, druhostupňový rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil jej trestnú vec krajskému súdu na nové konanie a priznal sťažovateľke finančné zadost'účinenie v špecifikovanej výške a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka na hlavnom pojednávaní mestského súdu urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, že sa cíti byť vinná zo spáchania skutku a pri splnení zákonných podmienok mestský súd vykonal dokazovanie iba ku skutočnostiam týkajúcim sa výrokov o treste a o náhrade škody a potom uznal sťažovateľku vinnou zo spáchania zločinu podvodu, za čo jej uložil trest odňatia slobody, ktorého výkon

podmienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní piatich rokov, pričom ju tiež zaviazal v rámci jej schopností nahradiť škodu spôsobenú trestným činom, povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. Poškodených s ich nárokom na náhradu škody mestský súd odkázal na civilné konanie. Na základe odvolania prokurátora krajský súd druhostupňovým rozsudkom výrok prvostupňového rozsudku mestského súdu o treste a spôsobe jeho výkonu zrušil a sám uložil sťažovateľke trest odňatia slobody vo výmere troch rokov a pre výkon trestu ju zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka formuluje tvrdenie, že bola príslušným prokurátorom oklamaná, keďže sa so samosudcom a prokurátorom dohodla, že pri vyhlásení viny sťažovateľkou jej bude uložený podmienečný trest odňatia slobody, pričom prokurátor napriek tomu napadol prvostupňový rozsudok mestského súdu odvolaním. Tvrdenú okolnosť chápe ako porušenie právnej istoty obvineného.

4. Sťažovateľka argumentuje, že odvolací súd pri ukladaní trestu nezohľadnil jej vyhlásenie o vine, skutočnosť prevažujúcich poľahčujúcich okolností, ďalej to, že nebola súdne trestanou osobou, a najmä to, že je matkou maloletého dieťaťa. Podľa jej vyjadrenia sa odvolací súd nevysporiadal so skutočnosťami, ktoré pred ním predniesla a preukázala relevantnými dôkazmi, a to že škodu jednotlivým poškodeným začala splácať, a preto nemožno prijať tvrdenie krajského súdu, že je sťažovateľka k spôsobenej škode ľahostajná. Takisto podľa nej krajský súd nezohľadnil skutočnosť, že sa poškodeným ospravedlnila. Je toho názoru, že pokiaľ krajský súd „*nevykoná ako dôkaz splátky sťažovateľky poškodeným*“, nemohol premeniť pôvodne určené podmienečné odloženie uloženého trestu odňatia slobody, vychádzajúc z tvrdenia, že je sťažovateľka ľahostajná k náhrade škody. Z tohto pohľadu došlo podľa sťažovateľky k opomenutiu zásadných dôkazov a k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5. V závere argumentácie sťažovateľka cituje judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa tzv. opomenutých dôkazov a povinností odôvodniť odmietnutie návrhu na vykonanie konkrétneho dôkazu. Takisto žiada ústavný súd, aby rozhodol o odklade vykonateľnosti druhostupňového rozsudku a formuloval príkaz prepustiť sťažovateľku na slobodu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K porušeniu označených práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom prvostupňovým rozsudkom mestského súdu:

6. Pokiaľ ide o prvostupňový rozsudok, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej je právomoc ústavného súdu vo vzťahu ku konkrétnemu namietanému rozhodnutiu alebo postupu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 107/2019). V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd poskytuje v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje

iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne. Vo vzťahu k prvostupňovému rozsudku mestského súdu využil riadny opravný prostriedok príslušný prokurátor, ktorý napadol dotknuté prvostupňové rozhodnutie odvolaním. Existencia druhostupňového konania pred krajským súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o prvostupňovom rozhodnutí. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti smerujúcej proti prvostupňovému rozsudku mestského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako neprípustnú.

III.2. K porušeniu označených práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom druhostupňovým rozsudkom krajského súdu:

7. Ústavný súd poukazuje na svoju súdobú aplikačnú prax odvíjajúcu sa od nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 546/2020 z 23. februára 2021 [postupne osvojenú zo strany ďalších senátov ústavného súdu (I. ÚS 343/2022, I. ÚS 339/2022, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 559/2021, III. ÚS 302/2022, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 254/2022 atď.)], podľa ktorej dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu, pozn.), ale obhajobné práva v kontexte spravodlivého procesu podľa čl. 6 dohovoru, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy (s odrazom najmä v § 34 Trestného poriadku). Podstatu a zmysel materiálneho poňatia základného práva na obhajobu [čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru] v podobe zaručenia reálnej a účinnej možnosti uplatnenia tohto práva v rámci trestného konania na účel bránenia sa proti obvineniu zo spáchania trestného činu je potrebné vždy vykladať v duchu zabezpečenia práva na spravodlivý súdny proces garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Uvedenému právu zodpovedá postup všeobecných súdov podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý normuje povinnosť súdov uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Nezaujatie žiadneho takéhoto stanoviska predstavuje zjavnú neodôvodnenosť rozhodnutia a tým aj popretie účelu práva na obhajobu, najmä ak v dôsledku nedostatočného odôvodnenia nie je obvinenému zrejmé, v akom rozsahu a akým spôsobom sa môže náležite procesne brániť (I. ÚS 182/2023). Ústavný súd uvádza, že aj hodnotenie dôkazov alebo iná skutková okolnosť z hľadiska vysporiadania sa súdu s jej obsahom v odôvodnení svojho rozhodnutia sú obvineným uplatniteľné v dovolacom konaní ako námietka z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z hľadiska tohto dôvodu dovolania však ide o prieskum obhajobného atribútu spravodlivého procesu spočívajúci vo vyhodnotení dovolacím súdom, či sa skôr konajúce súdy

spoľahливо a nearbitrárne vyrovnali v odôvodnení svojich rozhodnutí s otázkami podstatnými pre rozhodnutie, čo zodpovedá obhajobným právam obvineného (m. m. IV. ÚS 546/2020).

8. Ústavný súd konštatuje, že aj v ústavnej sťažnosti predostreté námietky o nevysporiadaní sa krajského súdu s dôkaznou situáciou týkajúcou sa rozhodovania o treste a o ignorovaní zásadného dôkazu sťažovateľka mohla uplatniť aj pred dovolacím súdom a subsumovať ich pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Treba zároveň povedať, že napriek postupu podľa § 257 Trestného poriadku (vyhlásenie o vine) je dovolanie v tomto prípade prípustné (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku). Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti ani neuvádza, a teda ani nepreukazuje, že mimoriadny opravný prostriedok uplatnila.

9. Samotná skutočnosť, že sťažovateľka mohla (a vzhľadom na zákonom určenú lehotu na uplatnenie dovolania stále môže) podať dovolanie obsahujúce dotknutú argumentáciu, v tomto momente vylučuje, aby sa ústavnou sťažnosťou sťažovateľky ústavný súd mohol meritórne zaoberať. Meritórne preskúmanie ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavným súdom v situácii, keď nepreukázala, že využila právny prostriedok ochrany svojich základných práv, ktorý jej zákon účinne poskytuje, t. j. nepodala dovolanie obsahujúce popísané námietky, hoci ho podať mohla, by bolo porušením princípu subsidiarity ako sťažnostného atribútu vzťahu medzi ústavným súdom a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Skutočnosť, že sťažovateľka nepreukázala využitie účinného zákonného opravného prostriedku, ktorý má k dispozícii, tak zakladá neprípustnosť jej ústavnej sťažnosti (m. m. IV. ÚS 334/2020, II. ÚS 594/2020, II. ÚS 559/2021).

10. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť vo vzťahu k druhostupňovému rozsudku krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

11. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2026

Peter Molnár
predseda senátu